

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 16. februar 2023
Kontor: Proces- og Insolvensrets-
kontoret
Sagsbeh: Louise Møbius Heidt-
mann
Sagsnr.: 2022-4071-0057
Dok.: 2664315

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af visse aspekter af insolvenslovgivningen

Sagen er *ikke* omfattet af retsforbeholdet.

Nyt notat.

KOM (2022) 702 endelig

1. Resumé

Kommissionen har den 7. december 2022 præsenteret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af visse aspekter af insolvenslovgivningen. Forslaget er modtaget i dansk sprogversion i Rådet den 20. januar 2023. Forslaget er ikke omfattet af retsforbeholdet. Forslaget har til formål at maksimere inddrivelsen af aktiver fra en insolvent virksomhed til dækning af krav fra virksomhedens kreditorer. Forslaget lægger op til at forfølge dette mål ved at sætte fokus på inddrivelse af aktiver, effektive insolvensprocedurer, en højere grad af forudsigelighed og rimelig fordeling af aktivmassen mellem kreditorerne. Forslaget er endvidere et skridt i retning mod at fjerne hindringer for opnåelse af en fælles kapitalmarkedsunion og sikre bedre finansieringsmuligheder på tværs af medlemsstater. Forslaget vurderes umiddelbart at kræve visse tilpasninger af dansk lovgivning. Forslaget må endvidere forventes at få både statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser, men det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre sådanne eventuelle omkostninger. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. Regeringens overvejelser om forslaget er endnu ikke afsluttet, men

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for hensigten bag forslaget, herunder fremme af velfungerende og effektive kapitalmarkeder i EU-landene.

2. Baggrund

Siden 2015 har Kommissionen arbejdet på at skabe en fælles kapitalmarkedsunion (Capital Markets Union, CMU), der skal sikre finansiell og økonomisk integration i EU og dermed vækst, arbejdspladser og investeringer. Kommissionen har i den forbindelse peget på, at fraværet af harmoniserede insolvensordninger i medlemslandene er en af de største hindringer for den frie bevægelighed for kapital i EU og hæmmer udviklingen af CMU generelt.

De eksisterende insolvensordninger i medlemslandene har således ifølge Kommissionen forskellige virkninger på tværs af landegrænserne og har forskellig grad af effektivitet, herunder særligt i forbindelse med sagsbehandlingstid og inddrivelsessatser. Dette medfører, at kreditorer og investorer er mindre villige til at investere på tværs af landegrænser, hvilket svækker virksomheders tilgængelige finansieringsmuligheder.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 om harmonisering i det indre marked og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

3. Formål og indhold

3.1. Formål

Direktivforslaget har til formål at maksimere inddrivelsen af værdier fra en insolvent virksomhed til dækning af krav fra virksomhedens kreditorer. Forslaget vil forfølge dette mål ved at fokusere på:

1. Inddrivelse af aktiver fra likviderede insolvensboer.
2. Effektive insolvensprocedurer.
3. Forudsigelig og rimelig fordeling af inddrevne beløb mellem boets kreditorer.

3.2. Indhold

Direktivforslagets afsnit I indeholder almindelige bestemmelser og definitioner. Det følger heraf, at direktivet fastsætter regler for anfægtelsessøgsmål, sporing af aktiver, en såkaldt pre-pack-procedure, virksomhedsledelsens pligt til at indlede insolvensbehandling, forenklede likvidationsprocedurer

for mikrovirksomheder, kreditorudvalg og endelig medlemsstaternes udarbejdelse af et faktablad med centrale oplysninger om national insolvenslovgivning.

For så vidt angår direktivforslagets anvendelsesområde undtages bl.a. nærmere definerede finansielle virksomheder i form af forsikringsselskaber, finansieringsinstitutter, kreditinstitutter og værdipapircentraler mv.

3.2.1. Centrale definitioner i forslaget

Direktivforslagets artikel 2 indeholder bl.a. følgende centrale definitioner:

- *”Retshandel”*: Enhver menneskelig adfærd, herunder en udeladelse, der har retsvirkning.
- *”Kriteriet om kreditorernes bedste interesse”*: Et kriterium, hvorved ingen kreditor vil blive stillet ringere ved en likvidation under pre-pack-proceduren, end en sådan kreditor ville blive, hvis den normale prioritetsrækkefølge i en likvidation var blevet anvendt i tilfælde af en gradvis likvidation.
- *”Pre-pack-procedure”*: En fremskyndet likvidationsprocedure, der gør det muligt at sælge skyldnerens virksomhed eller en del heraf som en såkaldt ”going concern” til den højestbydende med henblik på likvidation af skyldnerens aktiver, når skyldneren er erklæret insolvent.
- *”Part med nær tilknytning til skyldneren”*: Personer, herunder juridiske personer, der har særlig adgang til ikkeoffentlige oplysninger om skyldnerens forhold.

3.2.2. Anfægtelsessøgsmål (artikel 4-12)

Direktivforslagets afsnit II omhandler anfægtelsessøgsmål og har til formål at beskytte konkursboer mod ulovlig fjernelse af aktiver inden indledning af insolvensbehandling. Afsnittet fastsætter regler om generelle betingelser for, at en retshandel kan erklæres ugyldig, omstødelsesgrundene og retlige konsekvenser af et anfægtelsessøgsmål.

I artikel 4 og 5 fastsættes de generelle betingelser for anfægtelsessøgsmål og forholdet til nationale bestemmelser. I artikel 4 præciseres, at alle retshandler og undladelser, der er til skade for kreditormassen, og som opfylder betingelserne i artikel 6-8, kan gøres til genstand for anfægtelsessøgsmål.

Artikel 6-8 omhandler særlige betingelser for anfægtelsessøgsmål, herunder at medlemsstaterne skal sikre, at retshandler kan erklæres ugyldige: *hvis den*

begunstiger en eller flere kreditorer ved fyldestgørelse, sikkerhedsstillelse eller andet; *hvis* den er helt uden eller med en åbenbart utilstrækkelig modydelse eller *hvis* skyldneren forsætligt har forvoldt skade på kreditormassen ved retshandlen.

Artikel 9-11 fastsætter konsekvenserne af et anfægtelsessøgsmål. Eksempelvis foreslås det, at fordringer, rettigheder eller forpligtelser, der i medfør af direktivet er blevet erklæret ugyldige, ikke kan gøres gældende med henblik på fyldestgørelse fra insolvensboet. Endvidere foreslås det, at den, der har draget fordel af retshandlen, skal kompensere insolvensboet fuldt ud for den påførte skade. Det foreslås ydermere, at fordringer kan genopstå, hvis insolvensboet er blevet fuldt ud kompenseret for skaden samt at rettigheder kan gøres gældende over for tredjemand, f.eks. en arving eller anden efterfølger til den part, der har draget fordel af retshandlen.

3.2.3. Spring af aktiver (artikel 13-18)

Afsnit III omhandler spring af aktiver, der tilhører insolvensboet, og vedrører et målrettet indgreb, som skal gøre det lettere for insolvensbehandlere at udøve de beføjelser, der er tillagt dem i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning af 20. maj 2015 om insolvensbehandling (insolvensforordningen). Afsnittet handler primært om, hvilke nationale registre insolvensbehandlere skal have adgang til for at kunne spore aktiverne så effektivt som muligt.

Artikel 13-16 handler om udpegede retters adgang til og søgning i en virksomheds bankoplysninger. Det foreslås, at insolvensbehandleren skal kunne anmode en udpeget ret om adgang til en virksomheds bankoplysninger. Det foreslås endvidere at fastsætte betingelser for, hvornår en søgning i bankoplysningerne kan finde sted, og hvordan der skal ske overvågning med de udpegede retters adgang til bankoplysningerne.

Artikel 17 omhandler insolvensbehandleres adgang til oplysninger om reelt ejerskab. Medlemsstaterne skal således sikre, at insolvensbehandlere har adgang til de oplysninger, som følger af artikel 30, stk. 5, andet afsnit og artikel 31, stk. 4, andet afsnit, i direktiv (EU) 2015/849 (hvidvaskdirektivet). Der er navnlig tale om den reelle ejers navn, fødselsmåned og -år, statsborgerskab og bopælsland, samt art og omfang af den reelle ejers rettigheder. Endvidere skal insolvensbehandlere have uhindret adgang, uden at parterne varsles.

I medfør af artikel 18 skal insolvensbehandlere have adgang til medlemsstaternes nationale registre over aktiver, der er opført i bilag I, hvis et sådant register findes.

3.2.4. Pre-pack-procedure (artikel 19-35)

Afsnit IV omhandler en såkaldt pre-pack-procedure, der har til formål at sikre effektiv inddrivelse af værdier til kreditorer, og at denne inddrivelse er tilgængelig på en struktureret måde. Dette skal ske ved, at der under pre-pack-proceduren skal forberedes og forhandles et salg af (en del af) skyldnerens virksomhed, inden den formelle insolvensbehandling indledes.

Efter artikel 19 skal medlemsstaterne sikre, at pre-pack-proceduren består af to på hinanden følgende faser – ”forberedelsesfasen” og ”likvidationsfasen”. Artikel 20 og 21 omhandler sammenhængen mellem direktivforslaget og andre EU-instrumenter og kompetencereglerne for pre-pack-proceduren.

Artikel 22-24 omhandler forberedelsesfasen og fastsætter regler om bl.a. udpegelse af en tilsynsførende og dennes forpligtelser, suspension af kreditorforfølgning og principper for salgsprocessen.

Artikel 25-29 omhandler likvidationsfasen og fastsætter regler om bl.a., at den tilsynsførende også udpeges som insolvensbehandler, godkendelse af virksomhedssalget og overdragelse eller ophævelse af gensidigt bebyrdende aftaler. Det foreslås således, at gensidigt bebyrdende aftaler, som er nødvendige for opretholdelsen af skyldnerens virksomhed, kan videreføres uden samtykke fra modparten, og at erhververen af en virksomhed gennem pre-pack-proceduren kan overtage virksomheden uden gæld og forpligtelser, medmindre der indvilges heri. Endelig foreslås der regler for opsættende virkning af klager over retsafgørelser vedrørende godkendelse eller gennemførelse af salget af virksomheden.

Artikel 30-35 fastsætter regler om, at kriterierne for udvælgelsen af det bedste tilbud stemmer overens med de kriterier, der anvendes til at vælge mellem konkurrerende tilbud i likvidationsprocedurer. Endvidere fastsættes regler om den tilsynsførende og insolvensbehandlerens civile retlige ansvar for skader, som de påfører kreditorer eller tredjeparter. Det foreslås, at parter med nær tilknytning til skyldneren skal have mulighed for at erhverve skyldnerens virksomhed efter nærmere angivne betingelser, eksempelvis at de underretter den tilsynsførende og retten om deres forhold til skyldneren.

Det foreslås, at der fastsættes regler om midlertidig finansiering, herunder bl.a. at den tilsynsførende skal tage de nødvendige skridt til at sikre, at den midlertidige finansiering opnås med lavest mulige omkostninger, at ydere af finansieringen kan få fortrinsret til fyldestgørelse ved de senere insolvensbehandlinger, og at midlertidig finansiering kan modregnes som led i et afgivet tilbud.

Kreditorernes interesser søges beskyttet ved at sikre, at kreditor har ret til at blive hørt, inden salget af skyldnerens virksomhed godkendes eller gennemføres. Endvidere foreslås det, at medlemsstaterne sikrer, at frigivelse af sikkerhed i forbindelse med pre-pack-procedurer er omfattet af de samme krav som ved likvidation.

Endelig foreslås regler om indvirkningen af konkurrenceretlige procedurer i forbindelse med et bud. Medlemsstaterne skal således sikre bl.a., at det, hvis der er risiko for forsinkelse som følge af en konkurrenceretlig procedure, gøres lettere at afgive et alternativt bud, eller at bud, der indebærer en betydelig risiko for forsinkelse, kan lades ude af betragtning i visse tilfælde.

3.2.5. Virksomhedslederens pligter (artikel 36-37)

Afsnit V omhandler virksomhedslederens pligt til at indgive begæring om indledning af insolvensbehandling og deres civile retlige ansvar.

Det foreslås i artikel 36, at medlemsstaterne sikrer, at en virksomheds ledelse forpligtes til at indlede insolvensbehandling senest tre måneder efter, at ledelsen blev bekendt med eller burde have været bekendt med, at virksomheden blev insolvent.

Artikel 37 fastlægger det civile retlige ansvar i tilfælde af, at virksomhedsledelsen undlader at følge forpligtelsen i artikel 36.

3.2.6. Likvidation af insolvente mikrovirksomheder (artikel 38-57)

Afsnit VI omhandler likvidation af insolvente mikrovirksomheder og fastsætter regler for en forenklet likvidationsproces.

Det foreslås med artikel 38-40, at medlemsstaterne skal sikre, at mikrovirksomheder har adgang til en forenklet likvidationsproces, herunder betingelserne for, hvornår en virksomhed kan anses for insolvent, og hvornår der

kan udpeges en insolvensbehandler. Endvidere foreslås det, at medlemsstaterne sikrer, at al kommunikation mellem retten, insolvensbehandleren og de berørte parter kan foregå elektronisk.

I artikel 41 foreslås det at opstille regler for, hvordan der kan indgives en begæring om forenklet likvidation. Efter artikel 42 skal den kompetente myndighed træffe afgørelse om indledning af behandlingen senest to uger efter modtagelsen af begæringen. Endvidere opstilles betingelser for, hvornår en begæring om forenklet likvidation kan afslås.

Det foreslås med artikel 43, at skyldneren som udgangspunkt bevarer kontrollen over virksomheden under forenklet likvidation, men at der skal angives nærmere betingelser for at ophæve skyldnerens ret til selv at forvalte og afhænde sine aktiver. Med artikel 44 foreslås det, at skyldneren bør have adgang til suspension af individuel kreditorforfølgning. Artikel 45 sikrer offentliggørelse af indledningen af forenklede insolvensprocedurer.

Med artikel 46-48 opstilles regler om anmeldelse og anerkendelse af fordringer, anfægtelsessøgsmål i forbindelse med forenklet likvidation og oprettelse af insolvensboet. Derved foreslås det, at fordringer på skyldneren anses for at være anmeldt, hvis skyldneren har angivet dem, f.eks. i sin begæring om indledning af forenklet likvidation. Endvidere skal de foreslåede regler om anfægtelsessøgsmål kunne finde anvendelse i visse tilfælde. Sluttelig skal retten eller insolvensbehandleren udarbejde en endelig liste over de aktiver, der udgør insolvensboet, på baggrund af den liste, som skyldneren selv har forelagt i medfør af den foreslåede artikel 41.

I artikel 49 foreslås det, at retten efter insolvensboet er oprettet, træffer afgørelse om at realisere aktiverne og udlodde provenuet eller at slutte boet uden realisering af aktiverne efter nærmere angivne betingelser.

Artikel 50-55 omhandler oprettelsen, driften og anvendelsen af et elektronisk auktionssystem, der skal anvendes til salg af skyldnerens aktiver.

Artikel 56-57 omhandler iværksætteres mulighed for gældssanering i forenklede likvidationsprocedurer. Det følger således heraf, at iværksættere samt stiftere, ejere eller medlemmer af en gældsramt mikrovirksomhed med ubegrænset ansvar, som hæfter personligt for virksomhedens gæld, i overensstemmelse med rekonstruktions- og insolvensdirektivets afsnit III, frigøres fuldstændig for gæld ved forenklet likvidation. Endvidere foreslås det,

at en personlig garanti koordineres eller konsolideres med den forenkede likvidationsprocedure.

3.2.7. Kreditorudvalg (artikel 58-67)

Afsnit VII omhandler muligheden for at nedsætte et kreditorudvalg.

Artikel 58-62 fastsætter regler om nedsættelse af kreditorudvalget, udvælgelse af medlemmerne til udvalget, medlemmernes pligter, antal medlemmer og afsættelse af et medlem og udskiftning. Det foreslås, at der kan nedsættes et kreditorudvalg, hvis der træffes afgørelse herom på kreditormødet. Medlemmerne af kreditorudvalget skal repræsentere alle kreditorernes interesser og skal endvidere handle uafhængigt af insolvensbehandleren.

Artikel 63-67 omhandler kreditorudvalgets arbejdsmetoder og funktion. Det foreslås, at medlemsstaterne sikrer, at kreditorudvalget fastlægger en protokol om arbejdsmetoder, der skal omhandle bl.a. retten til at overvære og deltage i kreditorudvalgets møder, valgbarhed og beslutningsdygtighed og interessekonflikter.

Det foreslås, at kreditorudvalget bl.a. som minimum skal have ret til at høre insolvensbehandleren på et hvilket som helst tidspunkt, ret til at give møde og blive hørt under insolvensbehandlingen, ret til at blive underrettet og hørt om spørgsmål, som kreditorerne i udvalget har en interesse i, mv.

Det foreslås endvidere, at der fastsættes regler om udgifter og vederlag til kreditorudvalget, herunder om det skal være insolvensboet, der afholder udgifterne til kreditorudvalget.

Forslaget lægger endvidere op til, at der fastsættes regler om, at medlemmerne af kreditorudvalget er fritaget for individuelt ansvar for deres handlinger i egenskab af medlem af udvalget, medmindre der er tale om f.eks. groft uagtsomme eller forsætlige handlinger, samt at der fastsættes en klageadgang, såfremt kreditorudvalget får beføjelse til at godkende visse afgørelse eller dispositioner.

3.2.8. Gennemsigtighed i national lovgivning og afsluttende bestemmelser (artikel 68-72)

Afsnit VIII omfatter artikel 68 og vedrører medlemsstaternes forpligtelse til at udarbejde og vedligeholde et faktablad med centrale oplysninger om visse elementer af national lovgivning om insolvensbehandling.

Afsnit IX omfatter artikel 69-72 og vedrører regler om revision af direktivet efter fem år, gennemførelsesfrister for medlemsstaterne samt regler for ikrafttrædelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at forslaget overholder nærhedsprincippet, da medlemsstaternes forskellige insolvensregimer er en hindring for gennemførelsen af det indre marked generelt og oprettelsen af CMU i særdeleshed. Afhjælpingen af denne hindring begrundes en mere ensartet EU-insolvenslovgivning. Fordi medlemsstaternes udgangspunkter er så forskellige, vurderes det ikke, at reformer på nationalt plan kan føre til fuldstændig konvergens og dermed forbedre den overordnede effektivitet af insolvensregimer.

Kommissionen vurderer, at en harmonisering af nationale regler på insolvensområdet kan føre til et indre marked, der fungerer homogent, og en reduktion i markedsfragmentering, som derved vil medføre lettere adgang til finansiering og grænseoverskridende investering.

Det er – af de af Kommissionen anførte grunde – regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

6.1. Omstødelserregler

Konkurslovens kapitel 8 indeholder regler om omstødelse af dispositioner, som på den ene eller anden måde har været til skade for konkursboets kreditorer.

Omstødelse efter kapitel 8 er betinget af, at skyldneren er kommet under konkurs, forebyggende rekonstruktion i form af tvangsakkord, rekonstruktion, eller at der afsiges kendelse om gældssanering, og kan alene rejses af boet. Almindeligvis skal dispositionen, der ønskes omstødt, have formindsket eller forrykket den aktivmasse, der ellers kunne have været anvendt til at dække kreditorernes krav. Der kan ikke ske omstødelse, hvis beløbet ikke kunne have tilgodeset de øvrige kreditorer.

De fleste regler i konkurslovens kapitel 8 er objektive omstødelsesregler, og omstødelsen kan derfor ikke undgås ved at føre bevis for, at skyldneren ikke var eller blev insolvent som følge af dispositionen (solvensbevis). Endvidere er det uden betydning, om den begunstigede var i god tro om insolvensen.

Der kan ske omstødelse af gaver, jf. konkurslovens § 64, arveafkald, jf. § 65, urimelig løn til nærtstående, jf. § 66, betaling af gæld med usædvanlige betalingsmidler, jf. § 67, visse tilfælde af modregning, jf. § 69, pantsætning for ældre gæld, jf. §§ 70 og 70 a, og udlæg, jf. § 71. Disse dispositioner skal være foretaget inden fristdagen (det tidspunkt, skifteretten modtog begæring om konkurs). Derudover kan der kræves omstødelse af dispositioner, der er foretaget efter fristdagen, jf. § 72, og endelig af utilbørlige dispositioner, jf. § 74.

Den almindelige omstødelsesfrist er tre måneder, dvs. at dispositionen skal være foretaget senere end tre måneder inden fristdagen. Fristen er længere, hvis den begunstigede er nærtstående til skyldneren, men i disse tilfælde er der mulighed for at føre solvensbevis. Omstødelse af utilbørlige dispositioner kan ske uden tidmæssige begrænsninger.

6.2. Sporing af aktiver

I dansk ret findes ikke regler, der er specifikt rettet mod sporing af aktiver i forbindelse med insolvens.

Konkurslovens kapitel 11 indeholder dog en række tvangsmidler, der bl.a. omhandler skyldnerens forpligtelser over for konkursboet, herunder regler, der kan anvendes til sporing af aktiver. Det drejer sig f.eks. om skyldners oplysningspligt (konkurslovens § 100), vidnepligt (konkurslovens § 240), postspærring (konkurslovens § 104 a) og besiddelseskrav (konkurslovens § 112).

Efter konkurslovens § 74 kan der ske omstødelse af utilbørlige dispositioner, hvorved skyldnerens ejendele unddrages fra at tjene til fordringshaverens fyldestgørelse, såfremt skyldneren var eller ved dispositionen blev insolvent, og den begunstigede kendte eller burde kende skyldnerens insolvens og de omstændigheder, som gjorde dispositionen utilbørlig.

6.3. Procedurer i forbindelse med insolvensbehandlinger

I dansk ret findes der forskellige procedurer, som kan anvendes i forbindelse med, at en virksomhed bliver insolvent. I konkursloven findes der således regler om forebyggende rekonstruktion, rekonstruktion og konkurs, ligesom der i selskabsloven findes regler om tvangsopløsning, som dog ikke er udtryk for insolvens, jf. mere herom nedenfor.

Konkursloven

Forebyggende rekonstruktion kan indledes, når en virksomhed som følge af økonomiske vanskeligheder har sandsynlighed for at *blive* insolvent, og når det begæres af skyldneren. Rekonstruktion kan indledes, når skyldneren *er* insolvent, og når det begæres af enten skyldneren eller fordringshaveren.

Under forebyggende rekonstruktion er der mulighed for at anmode om fyldestgørelsesforbud i en periode på op til ét år, således at kreditorerne ikke kan kræve, at skyldneren opfylder sine forpligtelser over for kreditor. Under rekonstruktion træder et fyldestgørelsesforbud automatisk i kraft. Ligeledes kan skyldneren under forebyggende rekonstruktion anmode om en rekonstruktør, hvor der ved rekonstruktion automatisk beskikkes en rekonstruktør.

En skyldner under forebyggende rekonstruktion kan fremsætte forslag om en rekonstruktionsplan, som f.eks. kan omfatte en tvangsakkord eller en virksomhedsoverdragelse, som skal hjælpe med at få virksomhedens økonomi på rette fod igen. Under rekonstruktion skal rekonstruktionsplanen som minimum indeholde en virksomhedsoverdragelse, en tvangsakkord eller et andet tiltag, der alene eller sammen med de øvrige dele af rekonstruktionen medfører, at skyldneren ophører med at være insolvent.

Under forebyggende rekonstruktion bevarer skyldneren som udgangspunkt retten til at foretage dispositioner over sine aktiver, medmindre der er beskikket en rekonstruktør. Under rekonstruktionsbehandling gælder omvendt, at skyldneren som udgangspunkt ikke må foretage væsentlige dispositioner uden rekonstruktørens samtykke.

Konkursloven indeholder regler om vedtagelse af rekonstruktionsforslaget og om, hvordan kreditorerne skal stemme om forslaget.

Endelig kan en insolvent skyldner tages under konkursbehandling. Under konkurs mister skyldneren retten til at overdrage eller opgive sine ejendele,

modtage betaling og andre ydelser, modtage opsigelser, reklamationer og lignende erklæringer, stifte forpligtelser eller på anden måde råde over sin formue med virkning for boet, jf. konkurslovens § 29. Under konkurs opgøres konkursmassen, som omfatter skyldnerens formue ved afsigelsen af konkursdekretet, og hvad der efter konkursen tilfalder ham, f.eks. som arv. Konkursmassen anvendes til fyldestgørelse af dem, der ved konkursdekretets afsigelse havde krav mod skyldneren. Alle krav mod skyldneren, som skal fyldestgøres af konkursmassen, kan af boet fordres omsat til penge. Konkursboet kan endvidere indtræde i gensidigt bebyrdende aftaler, som er indgået af skyldneren og kan endvidere begære eller samtykke til tvangsauktion over skyldnerens aktiver.

Kurator skal ved udførelsen af sit hverv varetage boets interesser, herunder sikre boets aktiver og foretage de fornødne skridt til værn mod uberettigede dispositioner over aktiverne.

Konkursloven indeholder også regler om gældssanering for fysiske personer. Skifteretten kan under nærmere angivne betingelser afsige kendelse om gældssanering efter skyldners begæring, hvis skyldneren godtgør, at skyldneren ikke er i stand til – og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til – at kunne opfylde sine gældsforpligtelser, og det må antages, at gældssanering vil føre til en varig forbedring af skyldnerens økonomiske forhold.

Der er i konkursloven fastsat regler, der skal sikre hurtig og effektiv behandling af forebyggende rekonstruktion, rekonstruktion og konkurs. F.eks. skal kurator fremme et konkursbos behandling mest muligt, og skifteretten kan endvidere pålægge kurator at foretage det fornødne til at fremme boets behandling og slutning inden for en nærmere angivet frist. På samme måde er der for forebyggende rekonstruktion og rekonstruktion fastsat en række tidsfrister, der skal sikre sagens fremme.

I konkursloven er der endvidere fastsat regler for skifterettens beskikkelse og afsættelse af kuratorer og rekonstruktører.

Selskabsloven

Selskabsloven finder anvendelse på alle aktie- og anpartsselskaber (kapitalselskaber), dvs. selskaber, hvor kapitalejerne ikke hæfter personligt for kapital-selskabets forpligtelser, men alene med deres indskud.

Selskabslovens kapitel 14 indeholder regler om kapital-selskabers opløsning. Kapitel 14 indeholder både regler om opløsning ved erklæring og tvangsopløsning.

Opløsning ved erklæring kan ske, hvis alle kreditorer er betalt, og kapital-ejerne over for Erhvervsstyrelsen afgiver erklæring om, at al gæld er betalt, og at det er besluttet at opløse kapital-selskabet. Endvidere kan generalforsamlingen træffe beslutning om frivillig opløsning ved likvidation.

Selskabslovens § 225 fastlægger, at Erhvervsstyrelsen i en række forskellige tilfælde kan anmode skifteretten om at opløse et kapital-selskab, herunder f.eks. hvis Erhvervsstyrelsen ikke rettidigt har modtaget en godkendt årsrapport eller selskabet ikke har registreret oplysninger om reelle ejere.

Tvangsopløsning efter selskabsloven er således ikke afhængig af, at selskabet er insolvent.

6.4. Ledelsens ansvar for at indgive begæring om insolvensbehandling

Selskabsloven indeholder regler om de pligter, der påhviler et selskabs ledelse, herunder bl.a. i forhold til at sikre et forsvarligt kapitalberedskab. Ledelsen skal således påse, at selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde kapital-selskabets forpligtelser, efterhånden som de forfalder, og bestyrelsen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske situation og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt. Ledelsen skal endvidere sikre, at der afholdes generalforsamling senest 6 måneder efter, at det konstateres, at selskabets egenkapital udgør mindre end halvdelen af den tegnede kapital. På generalforsamlingen skal det centrale ledelsesorgan redegøre for selskabets økonomiske stilling og om fornødent stille forslag om foranstaltninger, der bør træffes, herunder om kapital-selskabets opløsning.

Selskabsloven indeholder endvidere en bestemmelse om, at begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs kun kan indgives på selskabets vegne af det centrale ledelsesorgan eller af likvidator, hvis selskabet er under likvidation.

Konkursloven indeholder ikke regler, der specifikt sigter mod at regulere ledelsens ansvar for at indgive begæring om insolvensbehandling, men loven indeholder regler om konkurskarantæne, hvorefter personer, der har deltaget i ledelsen af en skyldners virksomhed, kan fratages retten til at deltage

i ledelsen af en erhvervsvirksomhed under nærmere angivne betingelser, hvis det må antages, at den pågældende på grund af groft uforsvarlig forretningsførelse er uegnet til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed.

6.5. Likvidationsprocedurer for mikrovirksomheder

Der findes ikke i dansk ret særskilte procedurer, der regulerer likvidation af mikrovirksomheder.

Som nævnt ovenfor indeholder selskabslovens kapitel 14 regler om opløsning, hvis al gæld er betalt, og det er besluttet at opløse selskabet. Det kræves endvidere, at der indhentes en erklæring fra Skattestyrelsen om, at der ikke foreligger skatte- og afgiftskrav vedrørende selskabet. Kravet om, at alle kapitalejere skal underskrive erklæringen, medfører, at denne opløsningsmulighed primært anvendes af mindre selskaber med en begrænset ejerkreds.

Reglerne om forebyggende rekonstruktion, rekonstruktion og konkurs, som beskrevet oven for under pkt. 6.3, finder også anvendelse for mikrovirksomheder.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af direktivforslaget forventes umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget forventes at medføre behov for – som minimum – at ændre konkursloven og selskabsloven. Dette gælder særligt for så vidt angår pre-pack-proceduren og den forenklede procedure for likvidation af mikrovirksomheder.

Direktivforslaget giver endvidere anledning til tvivl om, hvordan direktivets regler om anfægtelsessøgsmål forholder sig til konkurslovens regler om omstødelse, herunder om konkurslovens nuværende regler om omstødelse kan opretholdes set i lyset af direktivforslaget.

Derudover vil forslaget muligvis nødvendiggøre tilpasninger af selskabsloven grundet de foreslåede regler om virksomhedslederens forpligtelse til at indgive begæring om insolvensbehandling, da bestemmelsen i dag ikke pålægger ledelsen en forpligtelse til at indgive konkursbegæring og dermed heller ikke indeholder en frist for at indgive begæringen.

Økonomiske konsekvenser

I forhold til de *statsfinansielle konsekvenser* er den foreløbige vurdering, at forslaget forventes at medføre statsfinansielle konsekvenser. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre sådanne eventuelle omkostninger.

Afledte nationale merudgifter som følge af EU-retsakter holdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1.

I forhold til de *erhvervsøkonomiske konsekvenser* kan det ikke udelukkes, at flere af de foreslåede ændringer vil kunne indebære økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre sådanne eventuelle omkostninger.

8. Andre konsekvenser

Der vurderes ikke at være andre konsekvenser forbundet med forslaget.

9. Høring

Direktivforslaget i den engelske sprogversion blev den 13. december 2022 sendt i høring i følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre og Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, ADIPA, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Association of Danish Intellectual Property Attorneys, ATP, Autobranchen Danmark, Autobranchens Handels- og Industriforening, Business Danmark, Bygherreforeningen, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Aktionærforening, Danmarks Almene Boliger, Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Eksportforening, Danmarks Energi, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Forsikringsmæglere og Forsikringsagenturer (FDFA), Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Ejendomskredit, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk InkassoBrancheforening, Dansk Kredit Råd, Dansk Metal, Dansk Revisorforening, Dansk Told og Skatteforbund, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Inkassoadvokater, Danske Insolvensadvokater, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Speditører, Datatilsynet, Den Danske Aktuarforening, Det Faglige Hus, DJØF, EjendomDanmark, EKF Eksport Kredit Fonden,

Erhvervsstyrelsen, Fagligt Fælles Forbund (3F), FH, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansforeningen/CFA Society Denmark, Finansiell Stabilitet A/S, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Fondsmæglerforeningen, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af Offentlige Anklagere, Forsikring og Pension, Forsikringsmæglerforeningen, FRIE, FSR – Danske Revisorer, FTF, Garantifonden for indskydere og investorer, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Grundejernes Landsorganisation, HK Danmark, IDA, Institut for Menneskerettigheder, Investeringsfundsbranchen (IFB), International Transport Danmark, Justitia, KL, Kommunale tjenestemænd og Overenskomstansatte, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kooperationsnet – Den Kooperative Arbejdsgiver- og Interesseorganisation i Danmark, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen Danmark, Lederne, Lejernes Landsorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Garantifond, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Skatteforvaltningen, SMVdanmark, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Søfartsstyrelsen, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Retshjælp, Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

Høringsfristen udløb den 6. januar 2023.

Den danske sprogversion af direktivforslaget blev sendt til ovenstående myndigheder og organisationer mv. den 31. januar 2023.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget.

11. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens overvejelser om direktivforslaget er endnu ikke afsluttet. Regeringen er dog generelt positivt indstillet over for tiltag, der har til formål at styrke investeringsmulighederne på tværs af medlemsstater, og som kan bidrage til velfungerende og effektive insolvensprocedurer. Det kan også bidrage til at fremme velfungerende og effektive finansielle markeder og dermed kapitalmarkedsunionen (CMU).

Regeringen støtter således de overordnede formål med direktivforslaget og lægger i den forbindelse vægt på, at EU-retlig regulering på insolvensområdet sikrer en rimelig balance mellem på den ene side beskyttelse af skyldneren og på den anden side beskyttelse af kreditorerne. Regeringen lægger også generelt vægt på, at de foreslåede regler efterlader Danmark en rimelig fleksibilitet i forhold til at opretholde og gennemføre nationale regler på insolvensområdet.

Direktivforslaget giver dog anledning til nogle bekymringer, særligt i forhold til de foreslåede regler om en forenklet procedure for likvidation af mikrovirksomheder. Der peges i den forbindelse på, at langt størstedelen af alle insolvenssager i Danmark vedrører mikrovirksomheder, og at de foreslåede regler ikke nødvendigvis vil medføre en forenkling af de danske procedurer, men tværtimod kan vanskeliggøre statens mulighed for at sikre, at der tages tilstrækkelig højde for offentligretlige hensyn.

Regeringen vil endvidere have fokus på at afklare samspillet mellem det foreliggende direktivforslag og insolvensforordningen, herunder indvirkningen på dansk ret, henset til at insolvensforordningen er omfattet af retsforbeholdet, mens direktivforslaget ikke er.

Regeringens endelige stillingtagen afventer desuden en nærmere vurdering af de statsfinansielle, samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet regeringen forholder sig tilbageholden herom, indtil der foreligger et nærmere skøn.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.